

Hindamisjuhend LÕK

Kajamaa Kooli õppekava lisa 3

Sisukord

1. Üldsätted	2
2. Kirjeldava hindamise põhimõtted ja eesmärgid	4
3. Tagasiside, tulemuste ja osaluse dokumenteerimine	4
4. Hindamisel kasutatavad mõisted	5
4.1. Protsessipõhine tagasiside	6
4.2. Kokkuvõttev tagasiside ehk mitteeristav hindamine	7
4.3. Riiklikud arenguseired ja valmidustestid	7
5. Hindamise ja tagasiside korraldus	8
5.1. Loovtöö	9
5.2. Sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste tagasisidestamine	10
5.3. Individuaalse õppekava alusel õppivate õpilaste tagasisidestamine	10
6. Õpiabi ja järel aitamise korraldus	11
7. Perioodi kokkuvõtted ja järgmisse klassi üleviimine	13
7.1. Täiendav õppetöö	13
7.2. Õpitee pikendamine	14
8. Põhikooli lõpetamine LÕK-i alusel ja tagasiside teisendamine	14
8.1. Eritingimuste kohaldamine eksamitel	15
8.2. Lisa -ja koolieksamite korraldamine	16
8.3. Täiendav õppetöö ja õpitee pikendamine lõpuklassis	16

1. Üldsätted

Kajamaa Kooli hindamisjuhend lähtub põhimõttest, et esikohale seatakse õpilase isikupärane areng, tema õpirõõmu hoidmine ning eneseanalüüsi oskuse kujundamine. Teadmiste ja oskuste tagasisidestamisel lähtutakse riiklikust lihtsustatud õppe õppekavast ning kooli enda õppekavast. Klassijuhataja annab õpilase sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste kohta tagasisidet lapse seaduslikule esindajale arenguveestlusel, mis viiakse läbi vähemalt üks kord õppeaastas, hiljemalt esimese trimestri lõpuks.

Koolis rakendatakse järjepidevat kirjeldavat hindamist, mille peamine eesmärk on anda õpilasele õigeaegset ja edasiviivat tagasisidet tema tugevuste ning arenguvajaduste kohta. Täpsemad hindamispõhimõtted on lahti kirjutatud ainevaldkondade ainekavades, samas kui igapäevane tagasiside sisu ja vormid kajastuvad õpetaja töökavas. Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, siis arvestatakse tema hindamisel just talle seatud isiklikke eesmärke ja erisusi.

Õppeprotsessi läbipaistvuse tagamiseks on õpilasel ja lapsevanemal pidev ligipääs õpetajate kirjalikele tagasisidekommentaaridele ning kokkuvõtvatele suulistele ja kirjalikele hinnangutele e-päevikus Stuudium. Õpetaja kannab tagasiside e-keskkonda 5 õppepäeva jooksul alates töö või tegevuse toimumisest.

Õppeaasta jooksul tehakse õpilase arengust kokkuvõtted iga trimestri lõpus. Õppeaasta lõpuks kujuneb trimestrite tagasiside põhjal aastane koondhinnang ning õpilasele väljastatakse paberkandjal tunnistus, mis peegeldab tema aasta jooksul tehtud edusamme.

Õpilasel ja lapsevanemal on alati õigus saadud suulist ja kirjalikku tagasisidet õpetajaga arutada ning vajaduse korral kümne (10) päeva jooksul pärast hinnangu teadasaamist seda ka vaidlustada. Selleks tuleb kooli direktorile esitada kirjalik ja põhjendatud taotlus. Direktor teeb antud küsimuses otsuse ning teavitab taotlejat kirjalikult viie (5) tööpäeva jooksul.

Kuna kooli eesmärk on hoida hindamisprotsess kaasaegsena, analüüsitakse ja korrigeeritakse käesolevat hindamisjuhendit vajadusel kord õppeaastas, vahetult pärast õppeperioodi lõppu.

2. Kirjeldava hindamise põhimõtted ja eesmärgid

Kajamaa Kooli hindamissüsteem põhineb kirjeldaval hindamisel, mille eesmärk on toetada, innustada ja suunata õpilase individuaalset arengut. Õppeprotsessi vältel pööratakse tähelepanu õppija isiklikule arengule, võrreldes tema jooksvaid saavutusi varasemate tulemustega. Selline lähenemine võimaldab hinnata õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja sotsiaalseid oskuseid tervikuna ning loob aluse sujuvaks üleminekuks kokkuvõtvale hindamisele.

Õpiväljundite saavutamist toetatakse järjepideva suulise ja kirjaliku tagasiside kaudu, mille abil tuuakse esile õpilase tugevused ning edasised arenguvajadused. Õpilane on hindamisprotsessis aktiivne osaline ning dialoogi ja enesehindamise kaudu arendatakse tema õpioskusi, eneseteadlikkust ja vastutust oma õppimise eest. Õpilase arengu igakülgeks toetamiseks korraldatakse vähemalt kord õppeaastas arenguveestlus, milles osalevad õpilane, tema seaduslik esindaja, õpetaja ning vajaduse korral tugimeeskonna liikmed.

Kirjeldava hindamise rakendamine koolis toetab järgmiste pedagoogiliste eesmärkide saavutamist:

- **Õpilase isiksusliku ja akadeemilise arengu toetamine**, tagades tema potentsiaali avaldumise.
- **Asjakohase tagasiside andmine õpiedukusest** koos selgete suunistega edasisteks õpitegevusteks.
- **Õpilase enesehindamis- ja analüüsioskuse kujundamine**, mis toetab eesmärgipärast ja teadlikku õppimist.
- **Õpimotivatsiooni toetamine ja suurendamine**, kujundades teadlikku, eesmärgistatud ja järjepidevat õppimishoiakut.
- **Õpilase toetamine edasise haridustee kavandamisel**, lähtudes tema tugevustest, huvidest, võimetest ja arenguvajadustest.

3. Tagasiside, tulemuste ja osaluse dokumenteerimine

Kajamaa Kooli igapäevases õppeprotsessis ei kasutata numbrilisi hindeid. Kogu tagasiside on sisuline ja edasivaatav, koosnedes suulistest ja kirjalikest hinnangutest ning soovitudest. Nende eesmärk on aidata õpilasel mõista oma õppimist, märgata edusamme ja planeerida järgmisi samme. Õppeaasta lõpus koostatakse nendest jooksvatest tähelepanekutest kirjalik kokkuvõte, mis kirjeldab detailse ülevaadena õpilase arengut ja õpiväljundite saavutamist igas õppeaines.

Iga trimestri lõpus antakse õpilasele kirjeldav hinnang. Õppeainetes, mille maht on üks õppetund nädalas, antakse kokkuvõttev tagasiside poolaasta kaupa.

Õpiväljundite saavutamise taset ja õpilase arengut kirjeldatakse e-päevikus ja tunnistusel sõnaliste arengutasemetega abil:

1. **Õpitulemused omandanud täiel määral** – õpilane on omandanud teadmised ja oskused täiel määral, suudab neid loovalt rakendada ning teeb oma töös parimaid võimalikke edusamme.
2. **Õpitulemused vastavad õppekava tingimustele, kuid esineb väiksemaid eksimusi** – õpilane on omandanud teadmised ja oskused nõutaval tasemel, täidab ülesandeid iseseisvalt ja liigub õppimises stabiilselt edasi.
3. **Õpitulemus on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu** – õpilane on omandanud põhioskused tasemel, mis võimaldab õpitegevustega jätkata, kuid vajab kohati veel toetust ja harjutamist.
4. **Õpitulemused on osaliselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb olulisi puudusi ja vigu** – õpilase oskustes ja teadmistes esineb olulisi lünki, mistõttu vajab ta õpiprotsessis täiendavat juhendamist ja suunamist.
5. **Õpitulemused ei ole täidetud** – õpiväljundid on veel saavutamata ning õpilane vajab uute oskuste omandamiseks tõhusat ja individuaalset tuge.

4. Hindamisel kasutatavad mõisted

4.1. Protsessipõhine tagasiside

Protsessipõhine tagasiside hõlmab kogu õppeperioodi vältel antavaid jooksvatest tulemustest ja arengust lähtuvaid hinnanguid, mis eelnevad kokkuvõtvale tagasisidele. Selle peamine eesmärk on toetada õppeprotsessi, pakkudes õpilasele õigeaegset ja kirjeldavat teavet tema edasijõudmise kohta. Jooksev tagasiside tugevdab õpimotivatsiooni, kujundab positiivset enesehinnangut ning võimaldab õpetajal vajaduse korral õppeülesandeid diferentseerida ja kohendada vastavalt iga õppija eripärale.

Õppeprotsessi analüüsimisel lähtutakse põhikooli lihtsustatud riiklikust õppekavast ja kooli õppekavas sätestatud õpitulemustest, õppeaine spetsiifikast ning õpilase isiklikust arenguteest. Õpetaja jälgib ja toetab õpilaste arengut järjepidevalt kogu trimestri jooksul. Õppeprotsessi toetamiseks valib õpetaja õpilase võimetest, vajadustest ja individuaalsetest eesmärkidest lähtuvaid mitmekesiseid õppetegevusi, sealhulgas suulisi arutelusid, praktilisi ülesandeid, enesehindamist toetavaid harjutusi ja loovtöid.

Igapäevane tagasiside on kirjeldava hindamise lahutamatu osa. See on õppeprotsessi kestel toimuv ühine teekond, kus analüüsitakse õpilase oskusi, väärtushinnanguid ja koolieluga toimetulekut. Õpetaja antav edasiviiv tagasiside peegeldab õpilase seniseid saavutusi ja arenguvajadusi, motiveerides teda järjekindlalt õppima. Koostöös õppijaga seatakse uued isiklikud sihid ja vaadatakse üle edasised sammud.

Õppeprotsessi sujuvaks jälgimiseks ja õpilase toetamiseks kasutatakse e-päevikus täiendavaid märkeid:

Tähis	Selgitus
!	Õpetaja märgib e - päevikusse märke, milline ülesanne tuleb täita ja tähtaja.
T	Tegemata töö
Õpitulemused ei ole täidetud	Õpiväljundid on veel saavutamata ning õpilane vajab uute oskuste omandamiseks tõhusat ja individuaalset tuge.
Õpitulemused on osaliselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb olulisi puudusi ja vigu	Õpilase oskustes ja teadmistes esineb olulisi lünki, mistõttu vajab ta õpiprotsessis täiendavat juhendamist ja suunamist.
Õpitulemus on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu	Õpilane on omandanud põhioskused tasemel, mis võimaldab õpitegevustega jätkata, kuid vajab kohati veel toetust ja harjutamist.
Õpitulemused vastavad õppekava nõuetele, kuid esineb väiksemaid eksimusi	Õpilane on omandanud teadmised ja oskused nõutaval tasemel
Õpitulemused omandatud täiel määral	Õpilane on omandanud teadmised ja oskused täiel määral, suudab neid loovalt rakendada ning teeb oma töös parimaid võimalikke edusamme.

1. „**T**“ („**tegemata töö**“) – tähistab esitamata või pooleli olevat õpiülesannet, mis vajab järele aitamist.
2. „**!**“ („**tähelepanu**“) – õpetaja lisab e-päevikusse täpse selgituse, milline õpiülesanne ja milliseks tähtjaks tuleb esitada või üle vaadata.

4.2. Kokkuvõttev tagasiside ehk mitteeristav hindamine

Kokkuvõttev tagasiside antakse pärast ühe tervikliku teema õppimist. See näitab, millised oskused on õpilasel juba olemas. Kokkuvõtva tagasiside andmisel kogub õpetaja teavet õpilase teadmiste ja oskuste kohta erinevate õppetegevuste kaudu. Selleks kasutatakse õpilase võimetele ja vajadustele vastavaid praktilisi ülesandeid, loovtöid, suulisi vastuseid ning muid õppetegevusi.

Hindamisviisid valib õpetaja nii, et need toetaksid õpilase individuaalseid eesmärgi.

4.3. Riiklikud arenguseired ja valmidustestid

Lihtsustatud õppekava (LÕK) alusel õppivate õpilaste puhul ei kasutata riiklike välishindamiste, arenguseirete ega õpivalmidustestide puhul numbrilist hindamist. Tulemusi analüüsitakse õpilase individuaalsest arengust lähtuvalt ning neid kasutatakse edasiste õpieesmärkide ja tugimeetmete kavandamisel.

Selle protsessi eesmärk on kaardistada õpilase individuaalsed oskused ja edasijõudmine vastavalt tema võimetele, ilma pingeridu või numbrilisi võrdlusi loomata. Tulemused vormistatakse kirjeldava ja toetava tagasisidena, mis aitab õpetajal koostöös tugispetsialistidega kohandada individuaalseid õpieesmärke ning planeerida järgmisi toetavaid õpisamme.

5. Hindamise ja tagasiside korraldus

Kajamaa Koolis on õpitulemuste ja oskuste tagasisidestamine täielikult hindevaba ning põhineb kirjeldavatel sõnalistel hinnangutel, mis toetavad õpilase isiklikku arengut. Lihtsustatud õppekava (LÕK) põhimõtetest lähtuvalt antakse ka sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste kohta toetavat sõnalist tagasisidet kord aastas arenguveestlustel ning iga poolaasta lõpus arengukaardil.

Õppeprotsessi selguse ja läbipaistvuse tagamiseks tutvustab aineõpetaja iga trimestri alguses õpilastele oodatavaid oskusi ja teadmisi ning selgitab, millal ja mis vormis nende omandatust analüüsitakse. Kogu tagasiside andmise korraldus on avalikustatud kooli kodulehel ning õpilasel on igal ajal õigus saada õpetajalt selgitusi oma arengu ja saavutatud taseme kohta.

Kirjeldava hindamise meetodid on mitmekesised, paindlikud ja arvestavad konkreetse õppeaine iseloomu ning LÕK-i õpilase eripärasid. Tagasiside on asjakohane ning lähtub alati õpilase individuaalsest arengust ja võimetest. Õpilase teadmisi ja oskusi analüüsib aineõpetaja jooksvas õppeprotsessis kui ka pikemate teemade kokkuvõtteks. Õpetaja võrdleb õpilase saavutusi talle seatud individuaalsete eesmärkidega, märgates ja tunnustades iga õppija isiklikke edusamme ning toetades tema edasist õpiteed.

5.1. Loovtöö

III kooliastmes sooritab õpilane kooli õppekavas sätestatud loovtöö või praktilise projekti. Loovtöö eesmärk on arendada õpilase iseseisvust, loovust ja probleemilahendusoskust ning toetada õppetöös omandatud teadmiste ja oskuste rakendamist.

Kui kooli õppenõukogu otsustab, et õpilane ei ole loovtöö koostamiseks võimeline, asendatakse see õpilase individuaalses õppekavas mõne muu jõukohase õppeülesandega, mis taotleb üldjoontes samu õpieesmärke. Loovtööd hinnatakse mitmeeristavalt ning selle tegemine ei ole põhikooli lõpetamise tingimuseks.

Loovtööle antakse tagasisidet kirjeldava hindamise põhimõttel, lähtudes töö eesmärkidest, protsessist, tulemusest ning õpilase panusest ja arengust. Tagasisides tuuakse esile töö tugevused, saavutatud eesmärgid ning vajaduse korral arengukohad ja soovitus edasiseks.

Kui õpilane puudub loovtöö esitamise ajal või talle on märgitud „T“, võimaldatakse tal töö esitada või uuesti sooritada loovtöö juhendajaga kokkulepitud ajal. Kui töö jääb mõjuva põhjuseta kokkulepitud tähtajaks esitamata või nõuetekohaselt parandamata, märgitakse Stuudiumisse lõplikult „T“.

Kõrvalise abi lubamatu kasutamise või plagiaadi tuvastamisel märgitakse Stuudiumisse „T“ ning õpilasele antakse võimalus sooritada loovtöö kokkulepitud tingimustel iseseisvalt uuesti.

5.2. Sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste tagasisidestamine

Klassijuhataja annab õpilase sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste kohta tagasisidet lapse seaduslikule esindajale arenguvestlusel, mis viiakse läbi üks kord õppeaastas, hiljemalt esimese trimestri lõpuks. Ühised kokkulepped ja õpilase tulemuslikkus kantakse tema individuaalse arengu jälgimise kaardile. Klassijuhatajal on õigus anda toetavaid ja suunavaid hinnanguid ka lühemate õppeperioodide, näiteks nädala lõpus, et aidata õpilasel oma harjumusi järjepidevalt analüüsida.

Sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste tagasiside andmisel lähtutakse kooli kodukorrast ning analüüsitakse järgmisi valdkondi:

- 1. Suhtlemis- ja koostööoskus** – õpilane suhtleb kaaslaste ja täiskasvanutega lugupidavalt, kasutab sobivat sõnavara, arvestab teistega ning teeb koostööd ühiste eesmärkide saavutamiseks.
- 2. Eneseregulatsioon ja töörahu hoidmine** – õpilane järgib kokkulepitud reegleid ja töökorraldust ning aitab oma käitumisega kaasa turvalise ja õppimist toetava keskkonna kujundamisele.
- 3. Vastutustunne ja kohusetundlikkus** – õpilane osaleb õppetöös järjepidevalt, täidab kokkulepitud ülesandeid, kasutab vajalikke õppevahendeid ning hoiab korras oma töövahendid ja õpikeskkonna.
- 4. Iseseisvus ja õpioskused** – õpilane töötab tunnis aktiivselt kaasa, järgib tööjuhiseid, kasutab õppetöös sobivaid töövõtteid ning püüab ülesandeid lahendada iseseisvalt. Vajaduse korral oskab ta abi küsida ning osaleb aktiivselt koolielus ja ühistegevustes.

Igas kooliastmes kajastatakse õpilase sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste arengut arengukaardil. Märkmeid ja tähelepanekuid teevad sinna ühiselt nii klassijuhataja, aineõpetajad kui ka tugispetsialistid.

Sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste tagasiside on suunatud õpilase suhtlemisoskuste, eneseregulatsiooni, vastutustunde ja koostööoskuste arendamisele ning ei kajasta ega mõjuta õpilase akadeemiliste teadmiste ja oskuste hindamist.

5.3. Individuaalse õppekava alusel õppivate õpilaste tagasisidestamine

Individuaalse õppekava (IÕK) alusel õppiva õpilase teadmiste, oskuste ja arengule antav tagasiside lähtub individuaalses õppekavas seatud eesmärkidest. Õpilase

arengut ja õpiväljundite saavutamist hinnatakse võrreldes tema individuaalsete eesmärkide ning varasema arengutasemega.

Tagasiside on kirjeldav ja toetav ning keskendub õpilase edusammudele, tugevustele ja edasistele arenguvõimalustele. Hindamisel arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid, vajadusi ja õppekorralduslikke erisusi.

6. Õpiabi ja järele aitamise korraldus

Kajamaa Kooli õpiabi ja järele aitamise süsteemi eesmärk on toetada õpilast õpiraskuste ületamisel ning anda talle võimalus teadmisi ja oskusi täiendada ning kinnistada. Klassi- või aineõpetaja selgitab õpiabi saamise ja ülesannete uuesti sooritamise korda iga trimestri alguses. Järele aitamise aja, koha ja sobiva vormi määrab õpetaja, lähtudes õpilase individuaalsetest vajadustest.

Kui õpilane ei ole kokkuvõtvat õpiülesannet sooritanud või tema saavutatud tase on hinnatud „**Õpitulemused on osaliselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb olulisi puudusi ja vigu**“ või „Arengu algjärg“, antakse õpilasele võimalus oma teadmisi täiendada. Õppija saab ülesande uuesti sooritada järgneva kümne (10) koolipäeva jooksul aineõpetaja määratud tugitundide ajal. Kui õpilane saavutab vähemalt taseme „Saavutatud piisavalt“, uuendab õpetaja vastavat tagasisidet Stuudiumis viie (5) tööpäeva jooksul.

Õpiabi ja järele aitamise korralduses lähtuvalt kehtivad järgmised põhimõtted:

Paindlikkus: Õpilase või õpetaja haigestumise ning muude mõjuvate põhjuste korral lepitakse kokku uus aeg õpiülesannete sooritamiseks.

Individuaalne lähenemine: Õpiabi ja kordussoorituste korraldamisel arvestatakse õpilase võimeid, vajadusi ning püstitatud eesmärgi. Üldjuhul saab pooleli jäänud või ebaõnnestunud õpiülesannet uuesti sooritada üks kord.

Tulemuse olemus: Uus tagasiside peegeldab õpilase tegelikke, täiendatud teadmisi ja oskusi, aidates tal edasi liikuda.

Õppeperioodi kokkuvõte: Kordussoorituste tähtsused määratakse selliselt, et oleks võimalik koostada õigeaegne trimestri kokkuvõte.

Aus õppimine: Kui õpetaja märkab, et õpilane on ülesande lahendamisel kasutanud kõrvalist abi või esitanud teise isiku töö enda omana, arutatakse olukord õpilasega läbi. Õpetaja selgitab õpilasele iseseisva õppimise tähtsust ning lepib õpilasega kokku, millal ja kuidas õpiülesanne iseseisvalt uuesti sooritada.

7. Perioodi kokkuvõtted ja järgmisse klassi üleviimine

Kokkuvõttev hindamine tähendab õppeprotsessi jooksul kogutud suuliste ja kirjalike arengukirjelduste koondamist trimestri- ja aastapõhisteks ülevaadeteks. Kui mõne õppeperioodi vältel on õpilase oskused jäänud piisavate tõendite või järelaitamisel osalemata jätmise tõttu analüüsimata, loetakse aastakokkuvõtte tegemisel antud perioodi õpiväljundid omandamata tasemele „Õpitulemused ei ole täidetud“.

Õpilase järgmisse klassi üleviimise või täiendavale õpiabile jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Järgmisse klassi viiakse õpilane, kelle teadmised ja oskused on kõikides õppeainetes saavutanud vähemalt piisava taseme. Kuna koolis rakendatakse järjepidevat kirjeldatavat tagasisidet, viiakse õpilane õppeaasta lõpul üle järgmisse klassi, kui tema õppeedukus ja isiklik areng vastavad klassijuhataja ning aineõpetajate kokkuvõtvate suuliste ja kirjalike hinnangute kohaselt õppekava nõuetele. E-päeviku õpilasraamatusse tehakse selle kohta märged „Lõpetas ... klassi“.

Õpilase arengu hindamisel võib kool arvestada väljaspool kooli omandatud teadmisi ja oskusi (nt huvikoolides, huviringides või teistes haridusasutustes), kui need vastavad kooli ainekava õpiväljunditele. Vastav tagasiside kantakse võimalusel e-päevikusse trimestri lõpuks või hiljemalt õppeaasta lõpuks. Vajadusel võib kool küsida partnerasutuselt kinnitust õpilase osalemise ja aktiivsuse kohta.

7.1. Täiendav õppetöö

Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane, kelle teadmised ja oskused on õppeaasta kokkuvõttes jäänud tasemele „Õpitulemused on osaliselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb olulisi puudusi ja vigu“ või „Õpitulemused ei ole täidetud“. Toetav õppetöö viiakse läbi pärast üldise õppeperioodi lõppu kuni 10 õppepäeva jooksul, vajadusel saab sooritada täiendava õppetöö augustis, kuid peab lõppema vähemalt kaks päeva enne õppeaasta viimast õppenõukogu. Täiendaval õpiabil osalev õpilane täidab kuni viis tundi päevas õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õpiülesandeid, mis toetavad õppekavaga nõutavate oskuste omandamist ja arengulünkade täitmist.

Toetavale õppetööle suunatud õpilasele koostab aineõpetaja individuaalse tegevuskava, kuhu märgib taotletavad õpitulemused, kohandatud õpiülesanded ning nende täitmise aja ja koha. Õpetaja vormistab plaani Stuudiumi e-töökavade kaudu ja edastab selle klassijuhatajale, kes tutvustab kava õpilasele ja vanemale õppeperioodi viimasel päeval. Koostatud tegevuskavast kinnipidamine on kohustuslik kõigile osapooltele.

Täiendava õppetöö vältel ja selle lõpus analüüsitakse õpilase edasijõudmist suulise ning kirjaliku kirjeldava hindamise kaudu. Õpetaja annab õppijale vahetut edasiviivat

tagasisidet, mis toob esile tema tehtud edusammud. Õppeaines, milles õpilane osales täiendaval õpiabil, vormistatakse lõplik aastane arengukirjeldus pärast toetava perioodi lõppu, võttes arvesse uusi saavutatud oskusi. Õpilane, kes täidab täiendava õppetöö ülesanded vähemalt piisaval tasemel, viiakse õppenõukogu otsusega üle järgmisse klassi. Juhul, kui õpilane ei saavuta miinimumtasemel õpitulemusi, tuleb koostöös lapsevanema ja tugimeeskonnaga kaaluda õpitulemuste vähendamist või muud tugimeetodit.

7.2. Õpitee pikendamine

Õppenõukogu võib põhjendatud otsusega jätta õpilase klassikursust kordama, kui tema teadmised ja oskused on kolmes või enamas õppeaines tasemel „Õpitulemused on osaliselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb olulisi puudusi ja vigu“ või „Õpitulemused ei ole täidetud“ ning täiendav õppetöö või muud tugimeetmed ei ole andnud tulemusi. Sama võib rakendada õpilase suhtes, kelle ulatuslike põhjendamata puudumiste tõttu on õpiväljundid tõendamata ja aastane tase kolmes või enamas õppeaines hinnatud arengu algjärguks. Otsuse tegemisse kaasatakse õpilane ja tema seaduslik esindaja ning otsus peab olema põhjendatud.

8. Põhikooli lõpetamine LÕK-i alusel ja tagasiside teisendamine

Lihtsustatud õppekava (LÕK) alusel õppiv õpilane lõpetab põhikooli, kui tema individuaalsed õpiväljundid on saavutatud vähemalt piisaval tasemel, ta on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö või praktilise arenguprojekti ning osalenud kooli poolt ettevalmistatud lõpueksamitel.

Kuna riiklik põhikooli lõputunnistus nõuab seadusest tulenevalt numbrilisi hindeid, teisendatakse õpiväljundite hindamisel kasutatud suuline ja kirjalik kirjeldav tagasiside 9. klassi lõpuks ametlikule viie palli skaalale, tuginedes järgmistele vastavustele:

1. Tasemed „**Õpitulemused omandatud täiel määral**“ ja „**Õpitulemused vastavad õppekava nõuetele, kuid esineb väiksemaid eksimusi**“ teisendatakse vastavalt hinneteks „**5**“ (väga hea) ja „**4**“ (hea).
2. Tase „**Õpitulemus on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu**“ teisendatakse hindeks „**3**“ (rahuldav).
3. Tasemed „**Õpitulemused on osaliselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb olulisi puudusi ja vigu**“ ja „**Õpitulemused ei ole täidetud**“ teisendatakse vastavalt hinneteks „**2**“ (puudulik) ja „**1**“ (nõrk).

LÕK-i alusel õppiv põhikoolilõpetaja sooritab lõpetamiseks riiklike eksamite asemel kooli kinnitatud materjalidega ja individuaalset eripära arvestavad koolieksamid eesti keeles, matemaatikas ning ühes kooli määratud valikaines. Valikeksami õppeaine ja sooritusvormi (näiteks suuline vestlus, praktiline esitlus või kirjalik ülesanne) määrab kooli direktor ning see tehakse õpilasele ja vanemale teatavaks hiljemalt jooksva õppeaasta 1. veebruariks.

Õppenõukogu otsusega ja vanema kirjaliku avalduse alusel võib põhikooli lõpetatuks lugeda ning lõputunnistuse väljastada õpilasele, kellel on kuni kahes õppeaines pärast teisendamist aastahindeks jäänud „puudulik“ või „nõrk“ või kui ühes õppeaines on „nõrk“ või „puudulik“ aastahinne ning kes on ühe koolieksami sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest, sealjuures „nõrk“ või „puudulik“ aastahinne ja sooritus alla 50 protsendi tulemusest koolieksamil ei tohi olla samas õppeaines või kolm koolieksami sooritatud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.

8.1. Eritingimuste kohaldamine eksamitel

Kooli direktor võib võimaldada üldist, tõhustatud või erituge saavale põhikoolilõpetajale eksamitöö tegemiseks eritingimusi, mida on õppija jaoks rakendatud ka igapäevases õppetöös III kooliastme vältel ning mis on märgitud Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS). Direktoril on õigus otsustada järgmiste tugimeetmete rakendamine:

1. Anda lisaaega eksameid korraldava asutuse peadirektori käskkirjaga kinnitatud eksami läbiviimisjuhendis märgitud mahus.

2. Viia eksam läbi eraldi ruumis.
3. Kasutada puhkepausi kuni 10 minutit ühe eksamiosa kohta.
4. Tööjuhiste täpsem selgitamine ja ettelugemine, kirjalike juhtnööride andmine või viipekeele tõlgi kasutamine.
5. Vastuste üleskirjutamine tugisiku poolt, kui õpilane ei saa ise kirjutada.
6. Eksamitöö sooritamine paber kandjal õpilasel, kes erivajadusest tingituna ei saa arvutil eksamit sooritada.
7. Kirjutamisraskusega õpilase emakeele eksamitöö diferentseeritud analüüsimine.
8. Matemaatika ja eesti keele lõpueksamitel võimaldatakse õpilase toe vajadusest tulenevalt eksameid korraldava asutuse poolt ette valmistatud abimaterjalide kasutamine.

Eksamieelse kokkuleppe ja eksameid korraldava asutuse eelneval nõusolekul võib direktor lubada ka ilma õigekirjakontrollita arvuti kasutamist, nägemispuudega õpilasele teksti suurendamist või punktkirja, ning kuulmis- või kõnepuudega õpilase vabastamist eksami suulisest või kuulamisosast. Kõik rakendatud eritingimused märgib kool samal päeval testide andmekogusse (EIS).

Üldjuhul rakendatakse eksamineerimiseks vajalikke eritingimusi õpilastele, kellele on sarnaseid meetmeid rakendatud ka igapäevases õppetöös III kooliastme vältel ning kelle erivajaduse olemasolu kohta on tehtud märge Eesti Hariduse Infosüsteemi.

8.2. Lisa -ja koolieksamite korraldamine

Õpilane, kes põhikooli lõpueksami ajal on haigestunud või kooli eksamiplaanis ettenähtud eksami ajal haigestunud ning ei saa eksamil osaleda või, kelle lõpu- või koolieksami tulemus on alla 1 protsendi eksami maksimaalsest tulemusest, sooritab lisaeksami. Lisaeksam sooritatakse kooli direktori poolt määratud ajal, hiljemalt jooksva õppeaasta 1. juuniks. Õpilase taotlusel võib eksam toimuda ka pärast 1. juunit, kuid hiljemalt jooksva õppeaasta 25. augustiks.

8.3. Täiendav õppetöö ja õpitee pikendamine lõpuklassis

Põhikooli 9. klassi õpilane, kes täidab täiendava õppetöö ülesanded vähemalt tasemel „Saavutatud piisavalt“, viiakse õppenõukogu otsusega üle või loetakse kooli lõpetanuks hiljemalt 31. augustiks. Kui õpilasel on õppeperioodi lõpul kolmes või enamas õppeaines aastahindeks või eksamihindeks kujunenud „puudulik“ või „nõrk“ (tasemed „Õpitulemused on osaliselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb olulisi puudusi ja vigu“ või „Õpitulemused ei ole täidetud“) ning ta ei sooritanud järeltöid või korduseksameid nõutaval miinimumtasemel, jäetakse ta õppenõukogu otsusega klassikursust kordama.